

آزادی

در نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی

حضرت آية الله خامنه‌ای

تدوین: دکتر منوچهر محمدی

فهرست

پیشگفتار ۹

فصل اول: تعریف آزادی

آزادی یعنی چه؟ ۱۳
آزادی و استقلال ۱۷
آزادی؛ دادنی، گرفتن، آموختنی ۱۷
حدود آزادی ۲۰
عدم وجود آزادی مطلق ۲۱
محور آزادی ۲۳
حدود آزادی در اسلام و مسیحیت ۲۴

فصل دوم: آزادی در اسلام

مفهوم آزادی در اسلام ۲۹
آزادی، زیر چتر احکام دین ۳۰
آزادی و بعثت الهی ۳۳
آزادی و آیات قرآن ۳۴
آزادی در روایات ۳۹
آزادی در صدر اسلام ۴۲

فصل سوم: آزادی در غرب

آزادی و فلاسفه غرب ۴۷
حدود آزادی در غرب ۴۸
غرب و تممیم برداشت از آزادی ۵۱
آزادی سیاسی در غرب ۵۲
سیستم دموکراسی غربی و نقش تبلیغات ۵۴

۵۵	هدف غرب از لیبرالیسم
۵۹	آزادی رسانه‌های غربی، از حرف تا واقعیت
۶۱	غرب و طرفداری از حقوق بشر!
۶۳	آزادی جنسی در غرب
۶۴	آزادی نوع غربی و اسلام
۶۶	آزادی از دید امریکا
۷۱	امریکا و دموکراسی دروغ
۷۳	مطبوعات و رسانه‌های امریکا

فصل چهارم: آزادی و اسلام

۷۹	تفاوت آزادی در اسلام و غرب
۸۱	تفاوت تفکر اسلامی و مکاتب غربی در بیان مرزهای آزادی
۸۵	نظام اسلامی، مظهر آزادی
۸۷	«استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» شعار اصلی
۸۸	آزادی سیاسی در نظام اسلامی
۹۰	آزادی افکار و نظام اسلامی
۹۰	دموکراسی در نظام اسلامی
۹۲	عدالت اجتماعی در نظام اسلامی
۹۳	حفظ آزادی مردم از وظایف اصلی حکومت
۹۳	تفاوت آزادی در نظام اسلامی با غرب
۹۸	آزادی مطبوعات
۱۰۰	آزادی قلم و بیان
۱۰۱	سوءاستفاده از آزادی مطبوعات
۱۰۲	آزادی مطبوعات در ایران
۱۰۴	مطبوعات، مایه‌ی روشنگری در جامعه
۱۰۶	حدود آزادی مطبوعات
۱۰۶	محکومیت مطبوعاتی
۱۰۷	روحیه‌ی آزادی و جوانی
۱۰۷	قدرت تحلیل جوانان نسبت به آزادیها
۱۰۹	هدف جوانان از آزادیخواهی
۱۱۰	آزادی زن در نظام اسلامی
۱۱۴	فلسفه‌ی حجاب

۱۱۵	..... تفاوت آزادی زن در اسلام و غرب
۱۱۶	..... اسلام و آزادی بیان عقیده
۱۱۹	..... آزادی بیان در چهارچوب ارزشها
۱۲۰	..... حدود آزادی بیان
۱۲۲	..... آزادی اجتماعی و برداشتهای نادرست
۱۲۵	..... تفکر غلط نسبت به آزادی اجتماعی
۱۲۸	..... آزادی مردم، با تکیه بر مردم‌سالاری
۱۲۹	..... آزادی و عزت انسانها

بیشگفتار

شناخت نیازهای روحی و عاطفی جوامع بشری، و پاسخ بموقع، متناسب و صحیح بدانها - که از طرفی مطابق با ذات و فطرت نوع انسان بوده و از طرف دیگر، ذهن کنجکاو و تلاطم اندیشه‌ی او را نیز دریافته و آرام کرده باشد - همواره از اولیترین دغدغه‌های پیشروان حرکتهای اصلاحمدارانه‌ی دینی و اجتماعی بوده است.

این پاسخ، هنگامی نگره‌ای انسان‌شمول خواهد داشت و می‌تواند تمامی گروه‌ها، دسته‌ها و جمعیت‌های کوچک و بزرگ توده‌های انسانی را فارغ از هر رنگ و نژاد و سرزمینی زیر بال بگیرد، که با تأمل و تدبر، و البته حوصله‌مند، ابتدا از سرچشمه‌های اصیل معرفت آسمانی پیمان‌ها برگرفته باشد، و آنگاه با پژوهشی عمیق که از رهگذر تجربه‌های تاریخی و رهتوشه‌های معاصران به دست آورده، به تجزیه و تحلیل پدیده‌های اجتماعی بنشینند، تا پاسخ، جامع و مانع باشد و بتواند نهان جستجوگر این برترین مخلوق خداوند را آرامش بخشد.

از جمله نیازهای روحی امروز جامعه‌ی بشری - که در این مقطع

زمانی نمود بارزتری یافته - بحث «آزادی» و ابعاد گوناگون آن است. البته این نیاز همیشه در بستر فعالیتهای اجتماعی مطرح بوده؛ اما به تناسب شرایط، بحث آن، نزول و صعود یافته است. رهبر دانشور و نکته‌سنج انقلاب اسلامی، حضرت آیه‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، به تناسب شرایط زمانه و هموزن خواست جامعه، بارها با پرداختی فاضلانه، به تشریح و توضیح مفهوم آزادی از دیدگاه‌های متنوع همگام گماشته‌اند، که خواننده‌ی مشتاق و جویا با سیری تعمق‌گون در این کتاب، هم می‌تواند به پایاب پرنغز اندیشگی حضرت‌شان نائل گردد، و هم تواند که بی‌واسطه، به لبّ آراء و تفکرات حکمت‌ورزانه‌ی ایشان دسترسی یابد.

مؤسسه‌ی پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی

(حفظ و نشر آثار حضرت آیه‌الله العظمی خامنه‌ای «مدظله‌العالی»)

پاییز ۱۳۸۵